

for i og for sig uheldig, medens Frihandels-siden i Overensstemmelse med Kødts Udtalelser synes at stemme for Finanstold endogsaa med Behag eller i alt Fald som noget, den foretrækker fremfor direkte Beskatning og Beskyttelsestold. Hvordan vi vil anvende vor Synsmaade, om jeg saa maa sige, i statspolitisk Henseende, vil komme an paa, hvordan Staten sidder i det. Sidder den godt i det, vil vi være imod Finanstolden paa Livsfornødenheder, sidder den daarligt i det, vil vi kunne gaa med til den i saa stort et Omfang, som Nødvendigheden byder.

Men altsaa, de Udtalelser, som den højtærede Finansminister fremkom med, har i høj Grad interesseret mig. Den højtærede Finansminister sagde jo, at han ansaa det for rigtigt allerede i denne Vinter at begynde Arbejdet paa Forberedelsen af den kommende Toldrevision. Heller ikke jeg tror, det er for tidligt, jeg tror, at Ministeren gør Ret i at begynde allerede i Aar. Ministeren udtalte dernæst, at man i videst muligt Omfang vilde give Erhvervene Adgang til at fremsætte og dokumentere deres Ønsker paa Grundlag af udsendte Spørgeskemaer. Dette, at Erhvervene skal have direkte Adgang til at fremsætte deres Ønsker, er et ganske overordentligt Fremskridt i Sammenligning med, hvad der skete tidligere. Sidst, da Toldreformen forbedredes, nedsatte man nemlig en Toldkommission bestaaende af Toldembedsmænd og Rigsdagsmænd, og for den kaldte man Erhvervenes Udøvere op til Forhør, Forhør af den Natur, at jeg ved, de paa-gældende følte sig som anklagede, der saa godt som muligt skulde staa og forsvare, at de drev den Næring, de drev og eksisterede ved. Den Maade, hvorpaa man den Gang tog det, blev fra Erhvervenes Side imødegaaet ved Oprettelse af et Haandværks- og Industritoldudvalg, som ganske aabent udtalte til Erhvervenes Medlemmer: Lad være at gaa derop og lade jer underkaste en Pression og Forhør som mistænkelige Personer, men drøft jeres Sager gruppevis, hvert Erhverv og hver Specialitet for sig, og fremsæt jeres Anskuelser saa solidt og vel funderet som muligt gennem det Udvalg, som har tilvejebragt de fornødne Midler til at trykke og bearbejde det, I fremkommer med. Derved fik man i Virkeligheden det Toldudvalg, som Staten skulde have skabt, og saa vidt jeg forstod den højtærede Minister, er det dette, han paatænker at gøre: at give Erhvervene en saadan fri og aaben Adgang til at udtale sig, som de skaffede sig selv gennem deres

private Toldudvalg. Hvis det er Tilfældet, vil det være overordentlig heldigt og kun være det samme, som sker alle andre Steder. Og saa vil jeg ogsaa antage, eller hvis Ministeren finder sig foranlediget til at udtale sig nærmere derom, vil jeg spørge ham, om han ikke med de Spørgeskemaer tilsigter en Optræden overfor Erhvervene, der er præget af, at disses Nytte og Berettigelse direkte anerkendes, saaledes at Spørgeskemaerne ikke tilsigter — i hvert Fald ikke som deres Hovedopgave — at faa klemt ud, hvor meget Erhvervene tjener — efter andre Folks Mening for meget eller for lidt — men at det bliver de Spørgeskemaers Hovedopgave at finde ud af, hvilken Rolle det paagældende Erhverv nationaløkonomisk set spiller. Da den tyske Regering sendte Spørgeskemaer ud, den Gang den indledede Forhandlinger om Handelstraktat med os, spurgte den: hvad er det, der hemmer eders Adgang til Indførsel i Danmark? Hvad kunde I ønske, der ved en Traktatforandring skulde ske til Lettelse af denne Adgang, paa hvilken Maade vil den tyske Industris Interesser bedst kunne fremmes? Det var saadanne Ting, der spurgtes om paa Spørgeskemaerne. Og paa lignende Maade bærer andre Lande sig ad. Da den svenske Regering forberedte sin Toldrevision, som var Basis for Traktaterne, spurgte den paa samme Maade; den spurgte sine Folk rundt omkring, hvad det var, der hemmede, og hvad der kunde fremme deres Virksomhed. Altsaa, den betragtede ikke Virksomheden i og for sig som et Onde, der skulde stækkes, men som et Gode, som det paa Nationens Vegne var Statens og dens Organers Pligt at fremme, selvfølgelig paa en saadan Maade, at andre nationale Interesser ikke blev krænket. Dette er en Selvfølge, det behøver jeg ikke særlig at understrege. Jeg haaber altsaa, det er Meningen, at man vil indrette sine Spørgeskemaer paa denne Maade. Saa vil det ganske vist være Tilfældet, som ogsaa den højtærede Minister sagde, at der for første Gang vil være tilvejebragt et virkelig godt og omfattende Grundlag for en Toldrevision. Det glæder mig, at Ministeren sagde: Det vil være første Gang, for deri ligger jo en Erkendelse af, at der ikke forrige Gang fandtes et saadant omfattende Grundlag. Det interesserede mig yderligere, at Ministeren netop understregede, at dette Grundlag ikke alene vilde være af Betydning for selve Toldrevisionen, men at det vilde være det for kommende Traktatforhandlinger, idet han fremhævede, hvad der i øvrigt er en Selvfølge, at der er en